

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, juni 2008. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Realizacija ranijih preporuka	4
2.	Sistem internih kontrola	4
2.1.	Planiranje i izvršenje budžeta	5
3.	Usklađenost sa zakonima i pravilima	5
3.1.	Javne nabavke	5
III	KORESPONDENCIJA	6

Prilog : Tabela 1 'Izvršenje budžeta za 2007. godinu'

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Na osnovu Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja u **Direkciji za evropske integracije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Direkcija) koji se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilansa stanja, Posebnih pregleda uz Bilans stanja i Analize izvršenja budžeta).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Direkcije odgovorno je za pripremu finansijskih izvještaja, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sistema internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima. Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i Etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Shodno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Također, naša odgovornost je da procijenimo da li rukovodioci institucije primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene i da ocijenimo finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili u skladu sa Revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvještajima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijske izvještaje.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo neophodnim za osiguravanje dovoljnih dokaza koji pružaju razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarom ili drugim neregularnim radnjama i da su sredstva utrošena u skladu sa odobrenim budžetom i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kvalifikacija se odnosi na sljedeće:

1. Procedure izbora dobavljača za nabavku goriva, administrativnog materijala, materijala za popravak i održavanje opreme i usluga održavanja opreme, usluga za osiguranje vozila, usluga interneta te nabavka automobila po principu "staro za novo", nisu provedene u skladu Zakonom o javnim nabavkama.

Po našem mišljenju,

Finansijski izvještaji Direkcije za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. decembar 2007. godine i u skladu su sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Pravilnikom o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima rashodi Direkcije su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament Bosne i Hercegovine i u skladu su sa relevantnim propisima, osim za moguće efekte koji su iskazani pod tačkom 1. gore navedenom.

Sarajevo, juni 2008. godine

II NALAZI I PREPORUKE

1. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Direkcije za 2006. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj. Obzirom da je Direkcija dobila pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje (gdje su utvrđeni manji nedostaci i propusti koji nisu bili materijalno značajni), Direkciji je sugerisano da ih razmotri te da preduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Direkcija nije, u propisanom roku od 60 dana, a u skladu sa odredbama člana 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine dostavila odgovor Uredu za reviziju institucija BiH o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja utvrđenih slabosti.

Revizijom poslovanja za 2007. godinu, utvrdili smo koje preporuke i sugestije iz Izvještaja o reviziji nisu u potpunosti realizovane i tom prilikom uočili:

- Sistem internih kontrola, nije uspostavljen na modelu od pet komponenti (COSO model) i nije zadovoljavajući, što je imalo za posljedicu da su ponovljene iste ili slične nepravilnosti i slabosti (vidjeti tačku 2. Izvještaja);
- Javne nabavke nisu, u svim slučajevima, provedene u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (vidjeti tačku 3.1. Izvještaja);
- Redovan godišnji popis sredstava i obaveza ponovo nije izvršen u potpunosti kako to nalažu propisi koji definišu ovu oblast.

2. Sistem internih kontrola¹

Sistem internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo u cilju osiguranja tačnog i pravilnog evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, zaštitu imovine te efikasno, ekonomično i efektivno trošenja javnog novca. Izvršili smo ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Direkciji. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnji finansijski izvještaji te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Direkcija nije uspostavila sistem internih kontrola koji se bazira na modelu od pet komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija, monitoringa. Postojeći sistem internih kontrola nije zadovoljavajući što je imalo za posljedicu da su se ponovili isti ili slični nedostaci i propusti kao što su: preporuke iz izvještaja revizije prethodne godine nisu realizovane; planiranje budžeta nije unapređeno; javne nabavke nisu provedene u svim slučajevima u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i dr.

Uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sistem osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće greške i eventualne zloupotrebe korištenja javnih sredstava.

¹ Saglasno članu 13. stav 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvještava o uočenim slabostima.

Preporuka

Rukovodstvo Direkcije treba da dogradi postojeći sistem internih kontrola u skladu sa Vodičem za efikasne interne kontrole i COSO modelom sistema internih kontrola na bazi pet komponenti, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka, prijevара i zloupotreba u poslovanju Direkcije.

2.1. Planiranje i izvršenje budžeta

Budžet Direkcije za 2007.godinu planiran je i odobren u ukupnom iznosu od 3.263.994,82 KM, a ostvaren u ukupnom iznosu od 2.045.256,00 KM ili 1.218.738,82 manje u odnosu na odobreni budžet (realizovano je 62,66% od planiranih i odobrenih sredstava). Analizom cjelokupnog procesa planiranja i izvršenja budžeta uočili smo da dinamika zapošljavanja nije realizovana u skladu sa planiranim aktivnostima na početku godine te da određene budžetske pozicije imaju nizak procenat realizacije u odnosu na traženi i odobreni budžet (vidjeti tabelu 1. u prilogu Izvještaja).

Posljedice ovakvog načina planiranja i izvršenja budžeta ogledaju se u neefikasnom korištenju budžetskih sredstava u cjelini jer se lošim planiranjem rezerviše više sredstava nego što je to potrebno za normalno funkcionisanje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Direkcije, a na drugoj strani u drugim institucijama ostaju značajni projekti koji nisu mogli biti niti planirani niti realizovani u tekućoj godini zbog nedostatka sredstava.

Preporuka

Direkcija treba da sačini analizu procesa planiranja i izvršenja budžeta za 2007. godinu, kako na nivou ukupnog budžeta tako i po pojedinim budžetskim pozicijama u cilju unapređenja sistema planiranja i izvršenja budžeta u cjelini. Prilikom izrade projekcije budžeta potrebno je da se u obzir uzmu i drugi relevantni ulazni parametri s obzirom da je kvalitetno planiranje budžeta strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.

3. Usklađenost sa zakonima i propisima

3.1. Javne nabavke

Direkcija nije uspostavila sistem internih kontrola koji bi osigurao dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama, iako smo u Izvještaju o reviziji za prošlu godinu rukovodstvu Direkcije skrenuli pažnju na potrebu dosljedne primjene Zakona u svim segmentima te nastavak izgradnje sistema internih kontrola ovog procesa. Revizija je ponovo utvrdila određene nedostatke u procesima nabavki:

- Prilikom nabavki pojedinih roba i usluga nije provedena procedura izbora dobavljača u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama nego su nabavke vršene od dobavljača iz prethodnih godina, npr: nabavka materijala u iznosu od 10.175,63 KM (ugovor sa dobavljačem 'R & S', istekao 27.12.2006. godine), materijal za popravak i održavanje opreme u iznosu od 10.395,87 KM (ugovor sa dobavljačem 'Dokument servis' istekao 31.12.2006. godine; i usluge Interneta u iznosu od 9.030,51 KM (ugovor sa dobavljačem 'Europronet' istekao 31.12.2006. godine).
- Prilikom provođenja procedure izbora dobavljača za usluge nabavke avio karata u iznosu od 37.826,00 KM otvorenim postupkom, ponude su dostavila dva ponuđača. Komisija je na osnovu ranijih iskustava ocijenila da broj ponuda odražava stvarno stanje na tržištu te je na osnovu evaluacije izabrala jednog od ponuđača i dodijelila mu ugovor, iako su u konkretnom slučaju bili ispunjeni uslovi za otkazivanje postupka prema članu 12. Zakona o javnim nabavkama u BiH (broj primljenih prihvatljivih ponuda je manji od tri i ne osigurava stvarnu konkurenciju za konkretni ugovor). Ugovor sa dobavljačem zaključen je 28.11.2007. godine.

- Na isti način je komisija za nabavke postupila i prilikom izbora dobavljača za nabavku putničkog automobila nabavne vrijednosti 61.172,51 KM po principu "staro za novo". Ponude za nabavku vozila dostavila su tri ponuđača, ali jedan od ponuđača nije zadovoljio osnovne kvalifikacione kriterijume. Komisija je pristupila daljem bodovanju i izboru dobavljača (između dva kvalifikovana kandidata izabrala povoljniju ponudu za nabavku putničkog automobila po principu staro za novo), iako su i u ovom slučaju bili ispunjeni uslovi za otkazivanje postupka prema članu 12. Zakona o javnim nabavkama (broj primljenih prihvatljivih ponuda je manji od tri i ne osigurava stvarnu konkurenciju za konkretni ugovor). Ugovor sa izabranim dobavljačem "ASA PVA" d.o.o. zaključen je 07.11.2007.godine.
- Opšti utisak je da su procedure nabavki pokrenute relativno kasno, tako da su veći dio godine nabavke vršene od dobavljača koji su izabrani u ranijem periodu što otežava efikasno provođenje Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka

Direkcija treba da analizira sve nedostatke i propuste koje smo uočili u toku revizije za 2007. godinu te edukuje zaposlene koji učestvuju u procesu javnih nabavki kako bi se dosljedno i u potpunosti provele odredbe Zakona o javnim nabavkama, a sve u cilju zakonitog i transparentnog trošenja javnih sredstava te primjene jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih dobavljača.

III KORESPONDENCIJA

Direkciji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija je dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Po našoj procjeni Direkcija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po toj osnovi ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Direkcije na Nacrt izvještaja i naš odgovor na komentare.

Sarajevo, juni 2008. godine

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

M.P.

Milenko Šego